НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-554-04-244
Дата: 14 / 04 2025 г.

16.91

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФ. АНДРЕЙ ЧОРБАНОВ

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме аргументирано предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (51-554-01-122), както следва::

1. ***Параграф 1 се изменя така:***

„§ 1. В чл. 95 ал. 4 се изменя така:

„ (4) *Размерът на таксите за обучението по чл. 21, ал. 2 и 3 и по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“ не може да бъде по – нисък от 60 на сто от средствата за издръжка на обучението, определени по чл. 91, ал. 2, т. 1 и 3 и добавеният размер на таксата по ал. 2 за съответното професионално направление или специалност от регулираните професии, а размерът на таксите за обучението по чл. 21, ал. 5 не може да бъде по – нисък от 60 на сто от средствата за издръжка на обучението, определени по чл. 91, ал. 3, т. 1 и 3.*“

Мотиви: С нормативната промяна се очаква да се понижат таксите за студенти и докторанти, които се обучават срещу заплащане. Предвид повишаване на средствата,

които държавата предоставя за обучението във висшите училища, прилагането на действащата до момента нормативна уредба ще доведе до значително по-високи такси, които надвишават финансовите възможности на кандидатите за студенти и докторанти в българските висши училища и научни организации.

С промяната се осигурява право за висшите училища за гъвкавост в политиката по отношение определянето на такси за платено обучение; така те биха могли да приемат по-голям брой студенти и докторанти, както и по-голям брой граждани могат да се възползват от възможностите за платено обучение.

2. ***Създава се § 3:***

„§ 3. В Закона за допълнение на Закона за висшето образование (обн. ДВ. бр. 51 от 2025 г.) в § 5 от заключителната разпоредба думите „1 януари 2026 г.“ се заменят с „учебната 2025 – 2026 г“.

Мотиви: Не се налага отлагане на влизането в сила на новата разпоредба, тъй като осигуряване на средства за нейното прилагане могат да бъдат осигурени, без да е необходимо да се изчаква стартиране на бюджетна процедура за следващата година. С оглед на текущата бюджетна рамка и прогнозите за броя на желаещите, не се очаква това изменение да доведе до съществено отклонение в публичните разходи до края на 2025 г., тъй като мярката е ограничена и се отнася за студенти, приети с държавна издръжка. Влизане в сила на допълнението на закона ще позволи:

• непосредствено прилагане на разпоредбата за държавно субсидирано обучение за второ висше в защитени и приоритетни направления, както и на студенти, които имат сключен договор с работодател при условията и по реда на чл. 95а;

• гарантиране на равнопоставеност на кандидатите за учебната 2025/2026 г., включително тези, които започват обучението си през есента на 2025 г.;

• пълноценно изпълнение на целта на закона – подкрепа за стратегически специалности чрез реална и навременна държавна политика; насърчаване на сключване на договори с работодател за осигуряване на стаж на студента по съответната специалност за периода на обучението и на работно място след успешното му завършване.

3. ***Създава се подразделение с наименование „Преходни и заключителни разпоредби“.***

4. ***Създават се § 4 и 5:***

„§ 4. *Студентите, които са приети за обучение срещу заплащане до учебната 2024 – 2025 г. включително, заплащат такси за срока на обучението по чл. 21, ал. 2 и 3 и по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“ в размер, определен от висшите училища в съответствие с § 1 от този закон, като размерът на таксите за обучение не може да бъде по-висок от 20 на сто от определения за учебната 2024 – 2025 г.* “

Мотиви: С предлаганата преходна разпоредба се цели да се създадат условия за успешно завършване на обучението за заварените към момента на влизане в сила на закона студенти платено обучение. Приетите студенти ще имат възможност да плащат такса в размер не по-висок от 20 на сто от определения за учебната 2024-2025 г.

По този начин ще се осигури плавен преход към прилагане на новия механизъм за определяне на такси; за заварените случаи тези такси няма да бъдат рязко повишени и те ще могат да завършат обучението си без да бъдат прекомерно натоварени от финансова гледна точка.

§ 5. *Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.*

ВНОСИТЕЛИ: Андрей Чорбаджиев
Христина Георгиева
Йордан Цонев
Йорданка Асенова Фандъкова
Десислава Танкова Петкова
Габриела Вълкова
Мариана Бояджиева